

BIZOTTSÁG KONTRA KRONOPLY ÉS KRONOTEX

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2011. május 24.*

A C-83/09. P. sz. ügyben,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselők: K. Gross és V. Kreuzschitz, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2009. február 23-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Kronoply GmbH & Co. KG** (székhelye: Heiligengrabe [Németország]),

* Az eljárás nyelve: német.

a **Kronotex GmbH & Co. KG** (székhelye: Heiligengrabe [Németország]), képviselik:
R. Nierer és L. Gordalla Rechtsanwältin

felperesek az elsőfokú eljárásban,

a **Zellstoff Stendal GmbH** (székhelye: Arneburg [Németország], képviselik:
T. Müller-Ibold és K. Karl Rechtsanwältin),

a **Németországi Szövetségi Köztársaság,**

a **Land Sachsen-Anhalt**

beavatkozók az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, N. Cunha Rodriguez, K. Lenaerts és J.-C. Bonichot tanácselnökök, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský, U. Löhmus, E. Levits (előadó), A. Ó Caoimh, M. Safjan és M. Berger bírák

főtanácsnok: N. Jääskinen,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

a főtanácsnok indítványának a 2010. november 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Fellebbezésével az Európai Közösségek Bizottsága az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-388/02. sz., Kronoply és Kronotex kontra Bizottság ügyben 2008. december 10-én hozott ítéletének (a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel az Elsőfokú Bíróság elfogadhatónak minősítette a Kronoply GmbH & Co. és a Kronotex GmbH & Co. (a továbbiakban együttesen: Kronoply és Kronotex) által előterjesztett, a német hatóságok által a Zellstoff Stendal GmbH számára nyújtott támogatások vonatkozásában kifogást nem tartalmazó 2002. június 19-i C (2002) 2018 végleges bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítésére irányuló keresetet.

Jogi háttér

- 2 Az EK-Szerződés [88.] cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o., magyar nyelvű különkiadás: 8. fejezet, 1. kötet, 339. oldal) második preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a rendelet célja, az Európai Unió Bírósága ítélkezési gyakorlatának megfelelően, a Bizottság által az EK 88. cikk alkalmazására kialakított egységes gyakorlat szabályozása és megszilárdítása.

- 3 A hivatkozott rendelet 1. cikke így rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

- h) »érdekelt fél«: tagállam vagy személy, vállalkozás vagy vállalkozások társulása, amelyek, illetve akinek érdekeit a támogatás nyújtása érintheti, különösen a támogatás kedvezményezettje, a versenytárs vállalkozások és a szakmai szövetségek.”
- 4 Ugyanezen rendeletnek „A bejelentés előzetes vizsgálata és a Bizottság határozatai” című 4. cikkének (2)–(4) bekezdése a következőket írja elő:

„(2) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy a bejelentett intézkedés nem valósít meg támogatást, megállapítását határozatban rögzíti.

(3) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy nem merült fel kétség a bejelentett intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, és amennyiben a[z EK 87. cikk] (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, a Bizottság úgy határoz, hogy az intézkedés összeegyeztethető a közös piaccal (a továbbiakban: »kifogást nem tartalmazó határozat«). A határozat megjelöli, hogy a Szerződésben szereplő melyik kivétel került alkalmazásra.

(4) Amennyiben az előzetes vizsgálatot követően a Bizottság úgy találja, hogy kétség merült fel a bejelentett intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, a[z EK 88. cikk] (2) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezéséről dönt (továbbiakban: »hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményező határozat« [helyesen: hivatalos eljárást megindító határozat]).[...]”

- 5 A 659/1999 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének értelmében:

„A hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményező [helyesen: megindító] határozat összefoglalja a vonatkozó ténybeli és jogi kérdéseket, tartalmazza a Bizottság előzetes értékelését a javasolt intézkedés támogatási jellegére vonatkozóan, és meghatározza a közös piaccal való összeegyeztethetőséggel kapcsolatban felmerült kétségeket. A határozat felszólítja az érintett tagállamot és az egyéb érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket egy meghatározott, általában egy hónapot meg nem haladó határidőn belül. Kellően indokolt esetben a Bizottság meghosszabbíthatja az előírt határidőt.”

- 6 A nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatás multiszektorális keret-szabályának (HL 1998. C 107., 7. o.; a továbbiakban: 1998-as multiszektorális keret-szabály) a tényállás megvalósulása idején hatályos szövege meghatározza a hatálya alá tartozó támogatások odaítélésének szabályait az EK 87. cikk (3) bekezdése alkalmazása céljából.

- 7 Az 1998. évi multiszektorális keretszabály értelmében a Bizottság minden egyes esetben külön határozza meg a 659/1999 rendelet 2. cikkében előírt bejelentési kötelezettség alá eső tervezeteknek adható támogatás felső határának mértékét.

A jogvita előzményei

- 8 2002. április 9-én a német hatóságok a Zellstoff Stendal GmbH (a továbbiakban: ZSG) számára nyújtandó állami támogatástervezetet jelentettek be a Bizottságnak.
- 9 A tervezett támogatások vissza nem térítendő kölcsönből, befektetési támogatásból, valamint a kölcsön 80 %-áig terjedő biztosíték vállalásából álltak – ez utóbbi a Bizottság álláspontja szerint 250 899 eurós összeget jelent –, amelyek célja egy csúcsmínőségű papírpép-előállító üzem, egy faforgalmazási vállalkozás, és egy logisztikai vállalkozás a Sachsen-Anhalt Tartományban található Arnebourgnban (Németország) való létrehozásának pénzügyi támogatása volt.
- 10 A Kronoply és a Kronotex két, a német jog szerint létrejött társaság, amely rostlemezeket (MDF, HDF vagy LDF), illetve OSB-eket (Orient Strand Board [orientált elrendezésű forgácslemezek] a továbbiakban: OSB) gyárt a Brandenburg Tartományban található Heiligengrabe-ben (Németország) lévő termelőegységeiben. Az ZSG-hez hasonlóan a tevékenységükhöz szükséges fő nyersanyag a fa.
- 11 A megtámadott határozatban a Bizottság az előzetes vizsgálat végeztével úgy határozott, hogy nem emel kifogást a tervezett támogatásokkal szemben, azon indokból, hogy ebben az ágazatban nincsenek túlkapacitások, és azon közvetlen és közvetett munkahelyek miatt, amelyeket ez az üzem teremt. Ezáltal anélkül, hogy az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati szakaszt megindította volna, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a tervezett támogatások összegeztethetők a belső piaccal.

Az elsőfokú eljárás és a megtámadott ítélet

- 12 A Kronoply és a Kronotex az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. december 23-án benyújtott keresetlevelével keresetet indított a vitatott határozat megsemmisítése iránt.
- 13 Először is a Kronoply és a Kronotex úgy vélte, hogy azzal, hogy a Bizottság megállapította a ZSG számára nyújtandó támogatástervezet belső piaccal való összeegyeztethetőségét, nyilvánvaló mérlegelési hibát vétett.
- 14 Másodszor a Bizottság, azáltal hogy nem indította meg a hivatalos vizsgálati eljárást, figyelmen kívül hagyta a Kronoply és a Kronotex tekintetében az EK 88. cikk (2) bekezdése alapján fennálló eljárási garanciákat.
- 15 Harmadszor a Bizottság megsértette többek között az EK 87. cikk (1) bekezdését és (3) bekezdésének c) pontját, valamint a nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatást és az 1998. évi multiszektorális keretszabályt.
- 16 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. február 25-én benyújtott külön beadványában a Bizottság két elfogadhatatlansági kifogást nyújtott be, amely közül az egyik a fellepek elsőfokú eljárásban való kereshetőségi jogának hiányára hivatkozik. A Bizottság szerint a Kronoply és a Kronotex nem a támogatás kedvezményezettjével versenytárs vállalkozásoknak tekinthetők, következésképpen nem hivatkozhattak a 659/1999 rendelet értelmében vett „érdekeltfél”-helyzetükre. Ezen indokból nem lettek volna jogosultak megtámadni a vitatott határozatot.
- 17 2005. június 14-i végzésével az Elsőfokú Bíróság az elfogadhatatlansági kifogásnak az érdemi ügyhöz történő egyesítéséről rendelkezett.

- 18 Az Elsőfokú Bíróság a Kronoply és a Kronotex keresetösségi jogával kapcsolatosan a megtámadott ítélet 55. pontjában arra emlékeztetett, hogy az EK 230. cikk negyedik bekezdése szerint természetes vagy jogi személy csak akkor nyújthat be keresetet más személynek címzett határozat ellen, ha az őt közvetlenül és személyében érinti. A 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítéletre (EBHT 1963., 197. o.) hivatkozva kifejtette, hogy az ezen ítéletben lefektetett ítélkezési gyakorlat szerint azon alanyok, akik nem címzettjei a határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és ezáltal az e határozat címzettjéhez hasonló módon egyéníti őket.
- 19 Miután az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 57–59. pontjában hangsúlyozta az állami támogatások előzetes vizsgálati szakasza és a hivatalos vizsgálati eljárás között az EK 88. cikk (2) és (3) bekezdésének értelmében vett azon különbséget, amely jellemzi az ilyen támogatások belső piaccal való összeegyeztethetőségének Bizottság általi felügyeletét, a megtámadott ítélet 60. és 61. pontjában emlékeztetett arra az ítélkezési gyakorlatra, miszerint az EK 88. cikk (2) bekezdésének értelmében vett érintett személy által a Bizottság hivatalos eljárás megindításának mellőzésére vonatkozó határozatával szemben benyújtott megsemmisítés iránti keresetet a közösségi bíróság akkor nyilvánítja elfogadhatónak, ha azzal a felperes az EK 88. cikk (2) bekezdése által biztosított eljárási jogait kívánja védelmezni (lásd ebben az értelemben a C-198/91. sz., Cook kontra Bizottság ügyben 1993. május 19-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-2487. o.] 23. pontját, valamint a Matra kontra Bizottság ügyben 1993. június 15-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-3203. o.] 17. pontját). Az Elsőfokú Bíróság ezzel kapcsolatosan megjegyezte, hogy „érintett felek” azok a személyek, vállalkozások vagy vállalkozások társulásai, amelyek érdekeit esetleg sérti valamely támogatás nyújtása.
- 20 Miután az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 62. pontjában azt is kiemelte, hogy az ítélkezési gyakorlat értelmében az érdekelt féli minőség kizárólag az eljárási jogok biztosítására korlátozódó kereset benyújtására vonatkozó keresetösségi jogon alapulhat, és ezért a felperesnek a határozat megalapozottsága elleni keresetösségi jogának a fent hivatkozott Plaumann kontra Bizottság ügyben kialakított ítélkezési gyakorlat feltételeinek kell eleget tennie, a megtámadott ítélet 63. pontjában megállapította,

hogy a jelen ügyben a Kronoply és a Kronotex a jogalapokkal egyszerre vitatja a hivatalos vizsgálati eljárás Bizottság által történő meg nem indítását és a vitatott határozat megalapozottságát.

- 21 A fentiek alapján az Elsőfokú Bíróság a Kronoply és a Kronotex keresetőségi jogát az általuk felhozott jogalapok alapján vizsgálta meg.

- 22 A Kronoplynak és a Kronotexnek a vitatott határozat megalapozottságának vitatására vonatkozó keresetőségi jogával kapcsolatosan az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 69. pontjában megállapította, hogy a Kronoply és a Kronotex nem bizonyította, hogy a vitatott határozat személyükben érintené őket. Ennél fogva az Elsőfokú Bíróság a keresetnek a vitatott határozat megalapozottságának vitatására vonatkozó részét elutasította, mint elfogadhatatlant.

- 23 A Kronoplynak és a Kronotexnek az eljárási joguk tiszteletben tartásával kapcsolatos keresetőségi joga kapcsán az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 71. és 72. pontjában emlékeztetett arra, hogy az, hogy valamely természetes vagy jogi személy az EK 88. cikk (2) bekezdésének értelmében vett érdekelt félnek minősül, az ahhoz fűződő jogos érdekéből ered, hogy a szóban forgó támogatási intézkedések végrehajtásra kerüljenek-e vagy sem. Valamely versenytárs vállalkozás akkor rendelkezik ilyen jogos érdekekkel, amennyiben bizonyítani tudja, hogy a piacon fennálló versenyhelyzetét befolyásolja vagy befolyásolhatja a támogatás nyújtása.

- 24 Az Elsőfokú Bíróság – miután a megtámadott ítélet 73. és 74. pontjában hangsúlyozta, hogy a versenyre gyakorolt jelentős hatások keletkezhetnek nemcsak azon a piacon, amelyen a támogatás kedvezményezettje tevékenykedik, hanem esetlegesen más upstream és downstream piacokon is – úgy ítélte meg ezen ítélet 76. pontjában, hogy „a felperesek bizonyították, hogy – még ha időlegesen is – emelkedett a fa ára”. Ugyan a felperesek azt nem bizonyították, hogy az áremelés a ZSG-üzem tevékenysége megkezdésének tudható be, ám nem kizárható, hogy a ZSG üzem létesítésének a felperesekre utólagosan gyakorolt legalábbis időleges negatív következményei

valószínűleg a fenti üzem létesítéséből erednek. A nyersanyagárak 2003. évi – nem vitatott – emelkedése visszahathat a végtermékek árára, és ezáltal gyengítheti az ezt elszennvedő vállalkozások versenyképességét azon versenytársaikéhoz képest, melyek nincsenek ebben a helyzetben.”

- 25 Az Elsőfokú Bíróság ebből a megtámadott ítélet 77. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy „[k] vetkezésképpen meg kell állapítani, hogy a felperesek jogilag megkövetelt módon bizonyították a versenykapcsolat fennállását, valamint piaci helyzetüknek a szóban forgó támogatás nyújtásának betudható érintettségét. Ezért őket az EK 88. cikk (2) bekezdésének értelmében érintett feleknek kell tekinteni.”
- 26 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság a hivatkozott ítélet 78. pontjában úgy ítélte meg, hogy „[a] jelen kereset [...] elfogadható, amennyiben a felpereseknek keresetösségi joguk van az eljárási jogaik tiszteletben tartásának érvényesítésére. E körülmények között az Elsőfokú Bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a keresetük alátámasztására felhozott jogalapok révén a felperesek valóban az EK 88. cikk (2) bekezdéséből eredő eljárási jogaikat kívánják-e megvédeni.”
- 27 Ennek alapján az Elsőfokú Bíróság a Kronoply és a Kronotex által felhozott három megsemmisítési jogalapot vizsgálta érdemben, amelyek nyilvánvaló mérlegelési hibára, az eljárási garanciáik megsértésére, és végül az EK 87. cikk (1) bekezdésének és (3) bekezdése c) pontjának, a nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatásnak, valamint az 1998. évi multiszektoralis keretszabálynak a megsértésére vonatkozott.
- 28 Ezáltal az Elsőfokú Bíróság – miután a megtámadott ítélet 80. pontjában megjegyezte, hogy a Kronoply és a Kronotex a második jogalapban kifejezetten arra hivatkoztak, hogy a Bizottságnak meg kellett volna indítania az EK 88. cikk (2) bekezdésében előírt vizsgálati eljárást – a hivatkozott ítélet 81. és 82. pontjában jelezte, hogy ugyan nem az

ő feladata az olyan jogalapok értelmezése, amelyek valójában kizárólag valamely határozatnak a Kronoply és a Kronotex eljárási jogainak biztosítása tekintetében fennálló megalapozottságát vitatják, ám módjában áll megvizsgálni, hogy az ügy érdemére vonatkozóan előterjesztett érvek nem támasztják-e alá a kifejezetten az eljárási jogok biztosítására vonatkozó jogalapot is.

- 29 Az Elsőfokú Bíróság e tényezők alapján jutott arra a megállapításra, hogy a harmadik jogalappal szemben az első jogalap olyan, az ügy érdemi részére vonatkozó érveket tartalmaz, amely a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás meg nem indítására vonatkozó határozatának vitatására irányul, és amely alátámaszthatja az eljárási jogos védelmének bizonyítására felhozott második jogalapot.
- 30 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 86. pontjában ebből azt a következtetést vonta le, hogy az első jogalap érveit figyelembe kell venni a második jogalap elemzésének során, miközben a harmadik jogalap elfogadhatatlan.
- 31 Az Elsőfokú Bíróság a Kronoply és a Kronotex keresetének érdemi részére vonatkozó érveket elutasította.
- 32 Az Elsőfokú Bíróság továbbá a megtámadott ítélet 115. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a vitatott határozatot teljes értékű és megbízható bizonyítékok alapján hozta meg, majd a megtámadott ítélet 117., 128., 146. és 152. pontjában megállapította, hogy a Kronoply és a Kronotex nem bizonyította, hogy a Bizottság a vitatott támogatási intézkedés előzetes vizsgálata során olyan komoly nehézségekbe ütközött volna, amelyek megkövetelték volna a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását.
- 33 Így az Elsőfokú Bíróság a megsemmisítés iránti keresetet teljes egészében elutasította.

A felek kérelmei

34 A fellebbezésében a Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az a Kronoply és a Kronotex vitatott határozattal szemben irányuló megsemmisítési keresetét elfogadhatónak nyilvánítja;
- nyilvánítsa elfogadhatatlannak a Kronoply és a Kronotex vitatott határozattal szemben irányuló megsemmisítési keresetét;
- kötelezze a Kronoplyt és a Kronotextet a fellebbezés költségeinek viselésére.

35 A ZSG azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az a Kronoply és a Kronotex vitatott határozattal szemben irányuló megsemmisítési keresetét elfogadhatónak nyilvánítja;
- utasítsa el mint elfogadhatatlant a Kronoply és a Kronotex vitatott határozattal szemben irányuló megsemmisítési keresetét;
- kötelezze egyetemlegesen a Kronoplyt és a Kronotextet a költségek viselésére.

A fellebbezésről

- 36 A ZSG által támogatott Bizottság három jogalapra hivatkozik, amelyekben a megtámadott ítéletet annyiban vitatja, amennyiben az a Kronoply és a Kronotex keresetét elfogadhatónak nyilvánítja.

Az első és a második jogalapról

A felek érvei

- 37 Először is a Bizottság lényegében arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen ítélte az EK 230. cikk negyedik bekezdésében előírtaktól eltérő alapon elfogadhatónak a Kronoply és a Kronotex keresetét. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság által hivatkozott ítélkezési gyakorlat az EUMSZ 108. cikk óta elismert alternatív elfogadhatósági feltételekre hagyatkozik.
- 38 Márpedig, mivel az uniós jogalkotó az EK 230. cikk negyedik bekezdésében kifejezetten meghatározta az intézményi aktusokkal szemben indított keresetek elfogadhatóságának feltételeit, nem tekinthető úgy, hogy ugyanez a jogalkotó hallgatólagosan az EUMSZ 108. cikk révén el kívánt volna ettől térni.
- 39 A ZSG hozzáfűzi, hogy a Bizottság valamely határozatával szembeni keresetek feltételei nem módosulhatnak a felhozott megsemmisítési jogalapoknak megfelelően.

- 40 Másodszer a Bizottság – e tekintetben a ZSG támogatásával – hangsúlyozza, hogy miután az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 81. pontjában kijelentette, hogy nem kell úgy értelmeznie a „felperesnek kizárólag a támogatást értékelő határozat megalapozottságát vitató keresetét, mint amely valójában a felperes EK 88. cikk (2) bekezdésére alapozott eljárási jogait kívánja megvédeni, amennyiben a felperes nem ad elő kifejezetten erre irányuló jogalapot”, mégis pont ilyen értelmezésre jutott a hivatkozott ítélet 82. pontjában.
- 41 Ezzel viszont az Elsőfokú Bíróság egyrészt túllépte a hatáskörét, ugyanis kötve van a keresetnek az elé terjesztett beadványokból eredő szövegéhez. Másrészt ez a megközelítés a felek uniós bíróság előtti egyenlőségének megsértéséhez vezetne azáltal, hogy a felperesek álláspontját helyezné előtérbe a Bizottság hátrányára.
- 42 A ZSG hozzáteszi, hogy az Elsőfokú Bíróság ezáltal tévesen megelőzte azt a vizsgálatot, amelyet a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás során az adott ügy irataival kapcsolatosan kellene lefolytatnia, miközben az előzetes vizsgálati szakaszban a tervezett támogatás nem képezte alapos vizsgálat tárgyát.

A Bíróság értékelése

- 43 Először is az EK 230. cikk negyedik bekezdésében meghatározott feltételek megsértésére vonatkozó kifogással kapcsolatosan előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 659/1999 rendelet 4. cikke olyan előzetes vizsgálati szakaszt hoz létre, amelynek célja, hogy a Bizottság előzetesen véleményt formálhasson a szóban forgó támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségéről. E szakaszt követően a Bizottság megállapítja, hogy az adott intézkedés vagy nem minősül támogatásnak, vagy az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik. Az utóbbi esetben a hivatkozott intézkedéssel kapcsolatosan vagy nem merülnek fel a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kétségek, vagy éppen ellenkezőleg, felmerülnek.

- 44 Amennyiben a Bizottság az előzetes vizsgálatot követően azt állapítja meg, hogy a bejelentett intézkedés ugyan az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, ám nem merülnek fel a közös piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kétségek, a 659/1999 rendelet 4. cikke (3) bekezdésének címén kifogást nem tartalmazó határozatot hoz.
- 45 Amikor a Bizottság kifogást nem tartalmazó határozatot hoz, nemcsak azt állapítja meg, hogy a bejelentett intézkedés a közös piaccal összeegyeztethető, hanem bennefoglaltan mellőzi az EK 88. cikk (2) bekezdésében, valamint a 659/1999 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás megindítását.
- 46 Amennyiben a Bizottság az előzetes vizsgálatot követően azt állapítja meg, hogy a bejelentett intézkedésnek a közös piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatosan kétségek merültek fel, a 659/1999 rendelet 4. cikke (4) bekezdésének alapján köteles az EK 88. cikk (2) bekezdésében, valamint a 659/1999 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határozni. Az utóbbi rendelkezés értelmében ez a határozat felszólítja az érintett tagállamot és az egyéb érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket egy meghatározott, általában egy hónapot meg nem haladó határidőn belül.
- 47 A jelen ügyben a vitatott határozat egy, a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésén alapuló kifogást nem tartalmazó határozat, amelynek jogszerűsége attól függ, hogy felmerültek-e kétségek a szóban forgó támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatosan. Mivel az ilyen kétségek olyan hivatalos vizsgálati eljárás megindításához kell, hogy vezessenek, amelyben a 659/1999 rendelet 1. cikkének h) pontjában meghatározott érintett felek is részt vehetnek, az utóbbi rendelkezés értelmében minden érintett felet a határozat által közvetlenül és személyében érintettnek kell tekinteni. Az EK 88. cikk (2) bekezdésében és a 659/1999 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárási garanciák kedvezményezettjei e garanciák tiszteletben tartását csak akkor tudják érvényesíteni, ha lehetőségük van arra, hogy e határozatot az uniós bíróság előtt megtámadják (lásd ebben az értelemben a C-78/03. P. sz., Bizottság kontra Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum ügyben 2005. december 13-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-10737. o.] 35. pontját és az ott

hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, a C-487/06. P. sz., British Aggregates kontra Bizottság 2008. december 22-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-10515. o.] 28. pontját, valamint C-319/07. P. sz., 3F kontra Bizottság ügyben 2009. július 9-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-5963. o.] 31. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 48 Ennélfogva a 659/1999 rendelet 1. cikke h) pontjának értelmében vett érdekelt féli, a kereset különös tárgyához kapcsolódó sajátos minőség az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében elegendő azon felperes személyes érintettségéhez, aki a kifogást nem tartalmazó határozatot vitatja.
- 49 A jelen ügyben egyrészt a megtámadott ítéletnek különösen a 16. pontjából kitűnik, hogy a Kronoply és a Kronotex kereste egy, a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésén alapuló kifogást nem tartalmazó határozat megsemmisítésére irányult. Másrészt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 77. pontjában lényegében az állapította meg, hogy a Kronoplyt és a Kronotextet a 659/1999 rendelet 1. cikke h) pontjának értelmében érintett feleknek kell tekinteni.
- 50 Másodszor a Bizottság és a ZSG arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság módosította a kereset tárgyát azáltal, hogy nem csupán az érintett feleket megillető eljárási garanciák megsértésére alapított második jogalapot vizsgálta, hanem a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás meg nem indítására vonatkozó határozatának vitatására irányuló első jogalap keretein belül előterjesztett érveket is.
- 51 Ezzel kapcsolatosan ugyan azon felperesnek, aki a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás meg nem indítására vonatkozó határozatát kifogásolja, a keresetlevelében az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-a c) pontjának megfelelően meg kell határoznia keresetének tárgyát, e követelmény jogilag megkövetelt módon teljesül, amikor a felperes megjelöli azt a határozatot, amelynek megsemmisítését kéri.

- 52 Kevéssé releváns, hogy a keresetlevél azt tünteti fel, hogy valamely – a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében található megfogalmazása szerint – kifogást nem tartalmazó, vagy a hivatalos vizsgálati eljárást meg nem indító határozat megsemmisítésére irányul, mivel a Bizottság egyetlen határozattal határoz a szóban forgó kérdés két aspektusáról.
- 53 A jelen ügy kapcsán emlékeztetni kell, hogy a Kronoply és a Kronotex az elsőfokú eljárásban a ZSG-nek „a Németországi Szövetségi Köztársaság által nyújtott támogatásokkal szembeni kifogást nem tartalmazó” bizottsági határozat megsemmisítését kéri, és keresetük alátámasztására három jogalapot hoz fel.
- 54 E tekintetben az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 80. pontjában kijelentette, hogy a Kronoply és a Kronotex kifejezetten csak a második jogalapjukban állítja, hogy a Bizottságnak meg kellett volna indítania a hivatalos vizsgálati eljárást.
- 55 Az Elsőfokú Bíróság az első és a harmadik jogalappal kapcsolatosan tehát a megtámadott ítélet 81. pontjában helyesen állapította meg, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően nem kell úgy értelmeznie a felperesnek kizárólag a támogatást értékelő határozat megalapozottságát vitató keresetét, mint amely valójában a felperes EK 88. cikk (2) bekezdésére alapozott eljárási jogait kívánja megvédeni, amennyiben a felperes nem ad elő kifejezetten erre irányuló jogalapot. Ilyen esetben a jogalap értelmezése a kereset tárgyának az újbóli meghatározásához vezetne (lásd ebben az értelemben a C-176/06. P. sz., Stadtwerke Schwäbisch Hall és társai kontra Bizottság ügyben 2007. november 29-én hozott ítélet 25. pontját).
- 56 Mindazonáltal az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg a megtámadott ítélet 82. pontjában, hogy a kereset jogalapjainak ilyen megszorító értelmezése nem akadályozza meg abban, hogy a valamely felperes által előterjesztett érdemi érveket megvizsgálja annak ellenőrzése érdekében, hogy azok szintén a felperes által hivatkozott azon jogalapot

támasztják-e alá, amely olyan komoly nehézségek fennállását állítja kifejezetten, amelyek igazolták volna az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás megindítását.

- 57 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 83. pontjában azt állapította meg, hogy jogosult az első és a harmadik jogalap vizsgálatára annak értékelése céljából, hogy a fenti jogalapok keretében előterjesztett érvek kapcsolódhatnak-e az eljárási garanciák megsértésére vonatkozó jogalaphoz. Ennek keretében a megtámadott ítélet 86.pontjában úgy ítélte meg, hogy az első jogalapban előterjesztett érvek – annyiban, amennyiben azok a Bizottságnak a hivatalos vizsgálati eljárás meg nem indítására vonatkozó határozatának vitatására irányulnak – a második jogalap alátámasztása érdekében felhozott érvekkel együtt vizsgálandók.
- 58 Az Elsőfokú Bíróság ekképpen eljárva nem követett el nyilvánvaló mérlegelési hibát.
- 59 Amennyiben a felperes a kifogást nem tartalmazó határozat megsemmisítését kéri, lényegében azt vitatja, hogy a támogatásra vonatkozó határozatot anélkül fogadták el, hogy a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárást indított volna, amivel megsértette eljárási jogait. Annak érdekében, hogy keresete sikeres legyen, a felperes bármely azt bizonyító jogalapra hivatkozhat, hogy a Bizottság rendelkezésére álló információknak és bizonyítékoknak a bejelentett intézkedés előzetes vizsgálati szakaszban történő értékelésének kétségeket kellett volna ébresztenie a szóban forgó intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. Az ilyen érvelés azonban nem változtathatja meg a kereset tárgyát és elfogadhatóságának feltételeit sem (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott 3F kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 35. pontját). Éppen ellenkezőleg, az összeegyeztethetőséggel kapcsolatos kétségek fennállása pont az a tényező, amellyel a felperes azt bizonyíthatja, hogy a Bizottság köteles lett volna az EK 88. cikk (2) bekezdésében, valamint a 659/1999 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárást megindítani.
- 60 E körülmények között a fellebbezés első és a második jogalapját teljes egészében el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

- 61 A Bizottság szerint az Elsőfokú Bíróság, azzal, hogy úgy vélte, hogy azok a vállalkozások, amelyek nem állnak versenyben a támogatás kedvezményezettjével az általuk gyártott termék piacán, érdekelt félnek minősülhetnek az EK 88. cikk (2) bekezdésének értelmében, tévesen alkalmazta a jogot. Ezáltal az Elsőfokú Bíróság lehetővé teszi, hogy az állami támogatásokkal kapcsolatos bizottsági határozatokkal szemben *actio popularis* lehessen indítani. Ennélfogva a jelen ügy körülményei között az Elsőfokú Bíróság tévesen ítélte úgy, hogy a Kronoplynak és a Kronotexnek érdeke fűződött a vitatott határozat megsemmisítéséhez.
- 62 E tekintetben a ZSG is arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság által követett érvelés következményeképpen az állami támogatásokkal kapcsolatos határozatokkal szemben kereset indítására jogosult vállalkozások köre mértéktelenül kiszélesedne. Ugyanis, ugyan a ZSG tevékenységéhez elsősorban facellulózt használ, egyéb összetevőket is alkalmaz a gyártás során. Ennélfogva a megtámadott ítéletnek az lenne a következménye, hogy korlátlan számú potenciális felperesnek kellene elismerni az érdekelt féli minőségét.

A Bíróság álláspontja

- 63 A 659/1999 rendelet 1. cikkének h) pontja értelmében érdekelt félnek kell érteni minden olyan tagállamot vagy személyt, vállalkozást vagy vállalkozások társulását, amelyek, illetve akinek érdekeit a támogatás nyújtása érintheti, különösen a támogatás kedvezményezettjét, a versenytárs vállalkozásokat és a szakmai szövetségeket (lásd

ebben az értelemben a 323/82. sz., Intermills kontra Bizottság ügyben 1984. november 14-én hozott ítélet [EBHT 1984., 3809. o.] 16. pontját).

- 64 Ennélfogva e rendelkezés nem zárja ki, hogy egy olyan vállalkozás, amely a támogatás kedvezményezettjének nem közvetlen versenytársa, ám a gyártási folyamataihoz ugyanarra a nyersanyagra van szüksége, érdekelt félnek minősüljön, amennyiben arra hivatkozik, hogy az érdekeit érintheti a támogatás nyújtása.
- 65 Ennek érdekében a szóban forgó vállalkozásnak jogilag megkövetelt módon bizonyítania kell, hogy a támogatásnak valószínűleg konkrét hatása lesz a saját helyzetére (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott 3F kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 33. pontját).
- 66 A jelen ügyben az Elsőfokú Bíróság – miután a megtámadott ítélet 71. pontjában emlékeztetett, hogy ahhoz, hogy valamely természetes vagy jogi személy érdekeltnek minősüljön, igazolnia kell ahhoz fűződő jogos érdekét, hogy a vizsgált támogatási intézkedéseket végrehajtsák, illetve ne hajtsák végre, vagy amennyiben jóváhagyták már, úgy ahhoz, hogy azokat fenntartsák, illetve ne tartsák fenn – a megtámadott ítélet 72. pontjában emlékeztetett rá, hogy ilyen jogos érdek lehet egy vállalkozás esetében különösen a piacon fennálló versenyhelyzetének védelme, amennyiben ezt befolyásolnák a támogatási intézkedések.
- 67 Miután az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 74. és 75. pontjában kijelentette, hogy a Kronoply, a Kronotex és a támogatás kedvezményezettje ugyanazon a termékpiacon nem versenytársak, de a termelési folyamataik során ugyanazon nyersanyagot, vagyis az ipari termelésre szolgáló fát használják fel, ebből azt a következtetést vonták le, hogy a felperesek és a ZSG fabeszerzés szempontjából versenytársaknak minősülnek.

- 68 Továbbá az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 76. pontjában úgy ítélte meg, hogy a felperesek bizonyították, hogy – még ha időlegesen is – emelkedett a fa ára, és úgy ítélte meg, hogy ugyan az utóbbiak nem bizonyították, hogy az áremelés a ZSG-üzem tevékenysége megkezdésének tudható be, ám nem kizárható a számukra negatív következmények – valószínűleg a ZSG üzem létesítése miatti – léte.
- 69 Ennek alapján az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 77. pontjában azt állapította meg, hogy a Kronoply és a Kronotex jogilag megkövetelt módon bizonyította a versenykapcsolat fennállását, valamint piaci helyzetének a szóban forgó támogatás nyújtásának betudható érintettségét.
- 70 E feltételek mellett nem állítható, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta volna a jogot azáltal, hogy lényegében úgy ítélte meg, hogy azok a vállalkozások, amelyek nem állnak versenyben a támogatás kedvezményezettjével az általuk gyártott termék piacán, a 659/1999 rendelet 1. cikke h) pontjának értelmében érdekelt félnek minősülhetnek.
- 71 A fenti megfontolásokból következően az Elsőfokú Bíróság helyesen ítélte úgy, hogy a Kronoply és a Kronotex e rendelkezés értelmében érdekelt félnek minősül.
- 72 Az előzőekből az következik, hogy a fellebbezés harmadik jogalapját el kell utasítani.
- 73 Az eddigi megfontolások összességéből következik, hogy a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- ⁷⁴ Az eljárási szabályzat 69. cikke 2. §-ának első bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 118. cikke alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a perveztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a perveztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Ugyanezen szabályzat 69. cikke 3. §-ának alapján részleges pernyertesség esetén, illetve kivételes okból a Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit.
- ⁷⁵ A jelen ügyben a ZSG által támogatott Bizottság perveztes lett. Mivel az elsőfokú eljárás felperesei nem vettek részt a fellebbezési eljárásban, és következésképpen nem kérték a perveztes fél költségek viselésére való kötelezését, úgy kell határozni, hogy a Bizottság és a ZSG maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**

- 2) Az Európai Bizottság és a Zellstoff Stendal GmbH maguk viselik saját költségeiket.**

Aláírások